

सम्पादकीय

हरेक क्षेत्रमा महिला सहभागिता आवश्यक

महिलालाई हेपे, शोषण गर्ने र मान्छे समेतको दर्जामा राख्न नचाहने केहीले पुरुषवादी अहम् राखेकाहरुकै कारण महिलाहरुका लागि समग्र समाजको विकासमा अवरोध सृजना हुँदै आएको छ। जबसम्म विकासको समग्रतालाई मनन् गरेर महिला सहभागितालाई हरेक क्षेत्रमा प्रोत्साहित गरिदैन तबसम्म समग्र विकासको कल्पना समेत गर्न सकिदैन्। महिलाहरुको पहुँच र नियन्त्रण स्थानीय श्रोत र साधनमा नहुनु दुखलागदो मात्र नभई अमानवीय पनि हो।

पितृसत्तात्मक सोच र व्यवहारका कारण महिलाहरु आर्थिक, सामाजिक, राजनैतिक र सांस्कृतिक रूपमा पछाडि धकेलिदैछन्। महिलाहरु विकासका सरल र सहज संवाहक हुन् भन्ने कुरा पनि बुझनु जरुरी छ। जुन श्रोत-साधनको संरक्षण, सम्बद्धन र जरोना गर्न महिलाहरु तत्पर रहन्छन् उनीहरुको तदारुकताका साथको सहभागिता देखापछि, त्यही सहभागिता श्रोतको बाँडफाँडको बेला देखिदैन। महिलाहरुको समग्र विकासको पाटो कमजोर हुँदै गएको छ। यो पाटो पनि सशक्तिकरण, अवसरको उपलब्धता र क्षमता अभिवृद्धिको मूलधारसँग जोड्नु पर्ने आजको आवश्यकता हो।

महिलाहरुको पनि आर्थिक उत्पादन, सामाजिक जीवन लगायतका कार्यमा संलग्नताले उनीहरुको अवस्था परिवर्तनमा धेरै मद्दत गर्नेछ। तसर्थ महिलाहरुको उत्थानका क्रममा स्वयं महिलाहरुसँग पुरुषले पनि सहकार्य गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ।

डा. ललन प्रसाद रौनियार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics (BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore), NMC Reg. No. : 13288

हाइड्रोजोनी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

डा. जयन्ती यादव

Dr. Jayanti Yadav

M.B.B.S. MD (Obstetrician and Gynaecologist)

हाल कार्यरत गजेन्द्र नारायण सिंह अस्पताल राजविराज NMC Reg. No. : 15312

बरिष्ठ स्त्री तथा प्रसुती रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली स्वास्थ्य क्लिनिक, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

मध्येस प्रदेशमा विकास बजेट खर्च सुस्त

अजयकुमार साह

धनुषा, १७ पुस (रासस)।

दोस्रो त्रैमासिक बित्ते बेला हुनलागदा समेत मध्येस प्रदेश सरकारको विकासे बजेट खर्च निराशाजनक रहेको छ। कुनै पनि आर्थिक वर्षमा प्रदेश सरकारले सन्तोषजनक रूपमा बजेट खर्च गर्न सकेको अवस्था देखिएको छैन। सङ्घीय सरकारले आवश्यकता अनुसार बजेट उपलब्ध नगराएको गुनासो गर्ने प्रदेश सरकारले संघीय सरकारकै अनुदानलाई आधार मानेर बनाएको बजेट खर्च गर्ने क्षमताको भने विकास गर्न सकेको छैन।

चालु आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को पाँच महिना वित्ता समेत विकासे बजेट खर्च अति कै न्यून रहेको छ। मध्येस सरकारले चालुसर्क रु ५६ अर्ब ७ लाख र पुँजीगततर्फ रु २७ अर्ब ८९ करोड १४ लाख ६९ हजार गरी चालु आवमा रु ४३ अर्ब ८९ करोड २१ लाख ७० हजारको बजेट ल्याएको थियो। पहिलो त्रैमासिकमा कुल पुँजीगत बजेटको ०.०५ प्रतिशत मात्र खर्च भएको प्रदेश तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले जनाएको छ।

कार्यालयका अनुसार पाँच महिनाको तथ्याङ्कमा खर्चको अवस्था हेर्दा अर्थ र वन तथा वातावरण मन्त्रालयबाहेक अन्य मन्त्रालय र निकायको बजेट एक प्रतिशत पनि खर्च हुन सकेको देखिएको छैन। अर्थ मन्त्रालयको पुँजीगत बजेट ०.०४ प्रतिशत र वन तथा वातावरणको १.४४ प्रतिशत खर्च भएको छ। सबैभन्दा बढी रु १२ अर्ब ६८ करोड ९० लाख ११ हजार पुँजीगत बजेट रहेको भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयले रु ८६ करोड २८ लाख ४० हजार दुई सय १९ मात्र खर्च गरेको छ। यो मन्त्रालयको कुल पुँजीगत बजेट ०.१८ प्रतिशत मात्र हो।

यस्तै रु चार अर्ब ७४ करोड पुँजीगत बजेट विनियोजन भएको

ऊर्जा, सिंचाइ तथा खानेपानी मन्त्रालयले पाँच महिना अवधिमा

रहेको बताइएको छ। प्रदेश सरकारको आव २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रमको बुँदा नं २१ मा पदेश सरकार आयोजनाहरुको कार्यान्वयन गर्दा खुल्ला एवं प्रतिस्पर्धात्मक खरिद विधिको अबलम्बन हुने गरी व्यवस्था मिलाइने र लाभग्राही एवं नागरिकको आयोजनाप्रति स्वामित्व र अपनत्व सिर्जना गर्ने पारदर्शी कार्यान्वयन प्रक्रियासहित नागरिक नेतृत्व सहजीकरण संयन्त्र परिचालन गरिने उल्लेख गरिएको छ।

वन मन्त्रालयको रु एक अर्ब १५ करोड ३६ लाख ५४ हजार पुँजीगत बजेट रहेकोमा रु एक करोड ६६ लाख १२ हजार छ सय १७ अर्थात् १.४४ प्रतिशत खर्च गरेको छ। श्रम तथा यातायात मन्त्रालयको रु ३४ करोड ९५ लाख ३५ हजार पुँजीगत बजेट रहेकामा रु २९ लाख ३६ हजार १४ रुपैयाँ खर्च गरेको छ। यो यस मन्त्रालयको कुल पुँजीगत बजेटको ०.८४ प्रतिशत मात्र हो।

उद्योग, वाणिज्य तथा पर्यटन मन्त्रालयमा पुँजीगततर्फ रु ८६ अर्ब ६४ करोड २४ लाख बजेट रहेकोमा मात्र रु सात लाख ९२ हजार सय २० रुपैयाँ खर्च गरेको छ। शिक्षा तथा समाज कल्याण मन्त्रालयमा रु एक अर्ब ७५ करोड ८० लाख २० हजार पुँजीगत बजेट रहेकोमा रु एक करोड पाँच लाख ४८ हजार एक सय २० अर्थात् ०.६० प्रतिशत खर्च गरेको छ।

यसैगरी गृह, सञ्चार तथा कानून मन्त्रालयको पुँजीगत बजेट ०.०८ प्रतिशत छ भने स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयको पुँजीगत बजेट खर्च शून्य छ। मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयको पुँजीगत खर्च ०.४५ प्रतिशतमात्र छ। अन्य निकायको अवस्था पनि यस्तै नाजुक छ।

विकासे बजेटले गति लिन नसक्नुको प्रमुख कारण मध्येस सरकारको चालु आवको बजेट

वक्तव्य र अर्को खर्च मार्गदर्शन

रहेको बताइएको छ। प्रदेश सरकारको आव २०८१/८२ को नीति तथा कार्यक्रमको बुँदा नं २१ मा पदेश सरकार आयोजनाहरुको कार्यान्वयन गर्दा खुल्ला एवं प्रतिस्पर्धात्मक खरिद विधिको अबलम्बन हुने गरी व्यवस्था मिलाइने र लाभग्राही एवं नागरिकको आयोजनाप्रति स्वामित्व र अपनत्व सिर्जना गर्ने पारदर्शी कार्यान्वयन प्रक्रियासहित नागरिक नेतृत्व सहजीकरण संयन्त्र परिचालन गरिने उल्लेख गरिएको छ।

त्यस्तै बजेट वक्तव्यको बुँदा नं १४७ मा प्रदेश सरकार अन्तर्गतका निकायहरुले कार्यान्वयन गर्ने विकास निर्माणका कार्यहरू खुल्ला एवं प्रतिस्पर्धी खरिद विधिअनुसार गरिने तथा स-साना सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्नुपरेमा वित्तीय हस्तान्तरणको माध्यमबाट स्थानीय तहमार्फत कार्यान्वयन गर्ने नीति लिइने र नागरिकको आयोजनाप्रतिको स्वामित्व, अपनत्वका लागि पारदर्शी कार्यान्वयन प्रक्रिया सहित नागरिक नेतृत्व सहजीकरण संयन्त्र परिचालन गरिने व्यवस्था गरिएको छ।

यस्तै बजेट वक्तव्यको बुँदा नं १४७ मा प्रदेश सरकारको आयोजनाप्रतिको स्वामित्व, अपनत्वका लागि पारदर्शी कार्यान्वयन गर्ने विकायहरू स्वतन्त्र छन्, अर्थसँचिव रामकुमार महतो भन्नुहुन्छ।

यता मध्येस प्रदेश सरकारको योजना प्रतिस्पर्धी खरिद विधि र उपभोक्ता समितिमार्फत सञ्चालन गर्ने विषयमा गठबन्धन दल पनि विभाजित भएका छन्। योजना खरिद विक्री हुने र अनियमितता नियन्त्रण गर्ने विनियोजन विधेयकमा प्रतिस्पर्धा विधिवाट योजना सञ्चालन गर्ने उल्लेख गरिएको र अहिले दलका नेतृत्वाले उपभोक्ता समितिवाट योजना सञ्चालन गर्नुपर्ने अडान राखेको जनमत पार्टी संसदीय दलका नेता भएको विभाजित भएको छ।

नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता कृष्णप्रसाद यादवले विगतमा सञ्चालन गर्नुपर्ने अडान राखेको जनमत पार्टी संसदीय दलका नेता महेश यादवले वताउनुभयो।

नेपाली कांग्रेस संसदीय दलका नेता कृष्णप्रसाद यादवले विगतमा भै उपभोक्ता ता समितिमार्फत नै यो जना सञ्चालन गर्नसके चाँडै काम हुने भएकाले आफूहरुको माग रहेको वताउनुभयो। नेकपा (एमाले)की

प्रदेश सांसद शारदादेवी थापाले प देश सरकारको यो जना सञ्चालन गर्न ढिलाइ भएकाले समयमै काम सम्पन्न गर्न र नियमावली अनुसार खरिद यो जना तयार गरी अर्थ मन्त्रालयबाट पूर्वस्वीकृति लिनुपर्ने

कृत्रिम बैद्धिकता (एआई) को प्रयोगद्वारा जीवनको खोज

डा परशुराम दाहाल

काठमाडौँ, १७ पुस (रासस)।

नासाले १४ अक

विश्व अर्थतन्त्र २०२४; कमजोर वृद्धिदर, भूराजनीतिक तनाव र कृतिम बौद्धिकताको उत्कर्षको वर्ष

हेमन्त जोशी

काठमाडौं, १७ पुस (रासस)।

सन् २०२४ विश्व अर्थतन्त्र, राजनीति, र प्रविधिका अभूतपूर्व घटनाहरूको वर्ष बन्यो। भू-राजनीतिक तनाव, जलवायु सङ्कट, र मुद्रास्फीतिका दबावले अर्थतन्त्रलाई चुनौती दिए।

युक्तेन-रूस युद्ध, मध्यपूर्वको विवाद, र अमेरिकाको राष्ट्रपति चुनावले अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्धलाई पुनः परिभाषित गय्यो। किप्टोकरेन्सीले ऐतिहासिक उचाइ हासिल गय्यो भने फिनटेक क्षेत्रले नयाँ सम्भावनाहरू देखायो। विश्व तापमानमा ऐतिहासिक वृद्धि र प्राकृतिक प्रकोपहरूले जलवायु संकटलाई थप गम्भीर बनाएको यो वर्ष आर्थिक, सामाजिक, र प्रविधिक दृष्टिले महत्वपूर्ण रह्यो। विश्व अर्थतन्त्रका महत्वपूर्ण घटना र उपलब्धीलाई राससले समीक्षा गरेको छ।

कमजोर आर्थिक वृद्धि :

यो वर्ष कमजोर आर्थिक वृद्धिदर र उच्च मुद्रास्फीति र नियन्त्रणकारी मौद्रिक नीतिको वर्ष रह्यो। विश्व आर्थिक मञ्च (वर्ल्ड इकोनोमिक फोरम) ले सन् २०२४ मा विश्व आर्थिक वृद्धिदर तीन दशमलव एक प्रतिशत र विश्व बैंकले दुई दशमलव छ प्रतिशत रहने प्रक्षेपण गरेको छ।

अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राकोष (आईएमएफ) का अनुसार विश्व अर्थतन्त्रको वृद्धिदर यसवर्ष तीन दशमलव दुई प्रतिशत रहने छ। आईएमएफद्वारा प्रकाशित 'वर्ल्ड इकोनोमिक आउटलुक'

अनुसार भूराजनीतिक तनाव, जलवायु परिवर्तन, प्राकृतिक प्रकोप लगायतका कारण विश्वको आर्थिक वृद्धिदर कोभिड-

१९ पूर्को तुलनामा अझै कमजोर छ। यसवर्ष विकासित मुलुकको अर्थतन्त्र एक दशमलव आठ र उचियामान तथा विकासोन्मुख अर्थतन्त्रको वृद्धिदर चार दशमलव दुई प्रतिशतले वृद्धि हुने कोषको प्रक्षेपण छ। यसवर्ष भारतको आर्थिक वृद्धिदर सात प्रतिशत र चीनको आर्थिक वृद्धिदर चार दशमलव आठ प्रतिशतले विस्तार हुने प्रक्षेपण छ।

अधिल्ला वर्षहरूको तुलनामा विश्वको मुद्रास्फीतिमा सुधार हुँदै आएको छ। सन् २०२३ मा विश्वको उपभोक्ता मुद्रास्फीति छ दशमलव सात प्रतिशत रहेकोमा यसवर्ष पाँच दशमलव आठ प्रतिशत रहने कोषले प्रक्षेपण गरेको छ। यसवर्ष भारतको मुद्रास्फीति चार दशमलव चार प्रतिशत र चीनको मुद्रास्फीति शून्य दशमलव चार अनुमान गरिउको छ। मुद्रास्फीतिमा क्रमिक सुधार देखिएसँगै अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा खुकुलो मौद्रिक नीति अवलम्बन गर्न थालिएको छ। अमेरिकी फेडरल रिझर्झले २०२३ जुलाईमा साठे पाँच प्रतिशत पुन्याएको फेडरल फण्ड रेटलाई क्रमशः घटाउँदै २०२४ सेप्टेम्बरमा चार दशमलव ७५ प्रतिशतदेखि पाँच प्रतिशत

कायम गयो भने २०२४ नोभेम्बरमा साठे चार प्रतिशत देखि चार दशमलव ७५ प्रतिशत कायम गरेको छ। युरोपियन केन्द्रीय बैंकले पनि २०२४ अक्टोबरमा निक्षेप सुविधा दरलाई २५ आधार विन्दुले घटाई तीन दशमलव २५ प्रतिशत कायम गरेको छ।

यसवर्ष मौद्रिक क्षेत्र व्यवस्थापनका लागि ठूलो अर्थतन्त्र भएका मुलुकका केन्द्रीय बैंकहरूले समेत कडा मौद्रिक नीति अवलम्बन गरे। जसले मुद्रास्फीति नियन्त्रण गर्न केहि मद्दत पुच्याएपनि सार्वजनिक वित्तमा भने दबाव सिर्जना गय्यो।

ब्रिक्सद्वारा अमेरिकी डलरको निर्भरता घटाउन पहल :

सन् २०२४ मा फिनटेक क्षेत्रमा प्रविधिको विकाससँगै त्यसले प्रयोगकर्ता आएको परिवर्तनका कारण ठूलो रूपान्तरण देखियो। अन्तरदेशीय (क्रस-बोर्ड) भुक्तानी क्षेत्रमा 'ब्लकचेन' र 'स्ट्रेटेलकोइन' प्रविधिको प्रयोगले अन्तर्राष्ट्रिय कारोबारलाई छिटो, सस्तो, र पारदर्शी बनाउँदै लगेको छ।

डिजिटल वालेटहरू बहुआयामिक वित्तीय प्लेटफर्मका रूपमा उदाएका छन्। बालेटका रूपमा उदाएका 'एप्पल पे' 'गुगल पे' जसले प्लेटफर्महरू क्रिप्टोकरेन्सी कारोबार, क्रस-बोर्ड भुक्तानीलागायतका क्षेत्रमा आक्रामक रूपमा अधि बढिहरेका छन्। 'ओपन बैंकिङ' को अवधारणा, अमेजनजस्ता इकमर्स प्लेटफर्महरूले आफै भुक्तानी सेवा उपलब्ध गराउन थाल्नु, कृत्रिम बृद्धिमत्ताको प्रयोगबाट लगानीको जोखिम विश्लेषणलगायतका प्रविधिमा आधारित विषयमहरू यसवर्ष चर्चामा रहे। यी प्रवृत्तिहरूले फिनटेक क्षेत्रलाई तीव्र विकास मात्र होइन, उपभोक्तामुखी र वातावरणीय रूपमा उत्तरदायी सेवाहरूलाई प्राथमिकता दिने नयाँ दृष्टिकोण विश्वव्यापी रूपमा स्थापित हुन थालेको छ।

गुगललाई विश्वको जिडिपीभन्दा बढी जरिवाना

रुसको एक अदालतले गत अक्टोबरमा गुगल कम्पनीलाई हालसम्मकै ठूलो रकम जरिवानाको फैसला गयो।

युट्युवमा रुसको उपभोक्ताको उर्जालीलाई करिब दुई लाख

७० हजार अमेरिकी डलर बराबरको घाटा लाग्यो।

चिनीयाँ द्वायकरहरूको समूह

'बॉल्ट टाईफुन' ले अमेरिकाको

ऊर्जा, पेट्रोलियम

पाइपलाईनजस्ता महत्वपूर्ण

पूर्वाधार परियोजनामा साईबर

आक्रमण गरे। अमेरिकाको

'चेन्ज हेल्प केयर' आक्रमण,

अस्ट्रेलियाको 'मेडि सेक्युअर'

डाटा चोरी, बेलायतको

'एनएचएस' आक्रमण,

स्नोफ्लेक आक्रमणलगायतका

घटनाले साईबर सुरक्षाको

क्षेत्रलाई तरडीगित बनायो।

यसरी सन् २०२४ मा

क्रिप्टोकरेन्सी बजारले

ऐतिहासिक बिन्दु कायम गयो।

यस वर्ष बिटक्वाइनको मूल्य

एक लाख अमेरिकी डलर

नाघ्यो। गतवर्षको तुलनामा

संस्थाहरू कसरी निर्माण हुन्छन्

र तिनले मुलुकको आर्थिक

विकास तथा समृद्धिमा कस्तो

प्रभाव पार्छन् भन्ने बारे अध्ययन गरेका थिए। बढी समावेशी

संस्थाहरू भएका देशहरूमा

समृद्धि सम्भव भएको तर

शोणकारी संस्थाहरू भएका

देशहरू अर्थिक असमानतामा

फसिरहेका निश्कर्ष उहाँहरूको

अनुसन्धानको थिए। समावेशी

संस्थाहरूले दीर्घकालीन लाभ

पुन्याउने तर शोणकारी

संस्थाहरूले अल्पकालीन रूपमा

सत्तामा रहेका व्यक्तिलाई मात्र

फाइबा पुन्याउँछन्।

दुई अमेरिकी बैंक छुबे :

सन् २०२३ मा अमेरिकामा

पाँच चार बैंक बनेकोमा

यसवर्ष थप दुईबाट बैंक छुबे।

अमेरिकाको ओक्लाहोमा

राज्यको 'द फर्स्ट नेसनल बैंक'

र पेन्सिलभेनिया राज्यको

प्रतिशतदेखि पाँच प्रतिशत

कायम गयो भने २०२४ नोभेम्बरमा साठे चार प्रतिशत देखि चार दशमलव ७५ प्रतिशतको वर्ष

भूराजनीतिक तनाव र कृतिम बौद्धिकताको उत्कर्षको वर्ष

हेमन्त जोशी

काठमाडौं, १७ पुस (रासस)।

सन् २०२४ विश्व

अर्थतन्त्र, राजनीति, र प्रविधिका अभूतपूर्व घटनाहरूको वर्ष बन्यो। भू-राजनीतिक तनाव, जलवायु सङ्कट, र मुद्रास्फीतिका दबावले अर्थतन्त्रलाई चुनौती दिए।

युक्तेन-रूस युद्ध, मध्यपूर्वको विवाद, र अमेरिकाको राष्ट्रपति चुनावले अन्तर्राष्ट्रिय चुनौती दिए।

युक्तेन-रूस युद्ध, मध्यपूर्वको विवाद, र अमेरिकाको राष्ट्रपति चुनावले अन्तर्राष्ट्रिय चुनौती दिए।

युक्तेन-रूस युद्ध, मध्यपूर्वको विवाद, र अमेरिकाको राष्ट्रपति चुनावले अन्तर्राष्ट्रिय चुनौती दिए।</

प्रत्येक वर्ष माघ १४ गते 'सम्पत्ति शुद्धीकरण दिवस' मनाइने

काठमाडौं, १७ पुस (रासस)।

सरकारले प्रत्येक वर्ष माघ १४ गते 'सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवस' मनाउने भएको छ। मङ्गलबाट अन्तर्वर्ष दिवसको निर्णयबाट बुधबार जानकारी दिए सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री पूर्वस्वीकृति गुरुडले महान्यायाधिवक्ताको कार्यालय र अन्तर्गतको सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्न पूर्वस्वीकृति प्रदान गर्ने निर्णय गरिएको जानकारी दिनभयो।

त्यसैगरी प्रधानमन्त्री राष्ट्रिय प्रतिभा पुरस्कार कोष स्थापना र सञ्चालनसम्बन्धी (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०८१ र पाँचखाल विशेष आर्थिक क्षेत्रलाई नेपाल सरकारले उपलब्ध गराएको जग्गामा निजी क्षेत्रबाट पूर्वाधार विकास गरेर सार्वजनिक निजी साभेदारी (पिपिपी) मोडलमा विकास तथा सञ्चालन गर्न स्वीकृति दिने मन्त्रिपरिषद्को निर्णय छ।

सरकारले फिलिपिन्समा आयोजना हुने 'फेस टु फेस मिटिङ' मा २०८१ साल पुस २८ देखि माघ २ गते सम्म नेपाल राष्ट्र बैंकका गभर्नर महाप्रसाद अधिकारीको नेतृत्वमा रहेको १३ सदस्यीय नेपाली प्रतिनिधिमण्डललाई सहभागी हुन स्वीकृति प्रदान गर्ने र विशेष आर्थिक क्षेत्र प्राधिकरणको रिक्त कार्यकारी

निर्देशक पदमा छत्रबहादुर कटुवाल (बाजुरा) लाई नियुक्त गर्ने पनि निर्णय गरेको छ।

"आवश्यक सेवामा हड्डताल गर्न निषेध गर्ने आदेश जारी गर्ने र सो को सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशन गर्ने र नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, अपराध अनुसन्धान विभागमा कार्यरत प्रहरी अतिरिक्त महानिरीक्षक टे कबहादुर तामाडलाई काठमाडौं उपत्यका प्रहरी कार्यालय रानीपोखरी, काठमाडौंमा सर्वतो गर्ने निर्णय भएको छ", सरकारका प्रवक्ता गुरुडले भन्नुभयो।

सरकारको नाममा दर्ता रहेको बाजुरा जिल्ला बूढीगङ्गा नगरपालिका-६ को एक हजार ७५५ वर्गमिटर सरकारी प्रकृतिको जग्गा बूढीगङ्गा नगरपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणार्थ बूढीगङ्गा नगरपालिका, बाजुरालाई उपयोग गर्न स्वीकृति दिने मन्त्रिपरिषद्को निर्णय गरेको छ।

सरकारले जिल्ला समन्वय समिति कैलालीको नाममा दर्ता रहेको धनगढी उपमहानगरपालिका बडा नं १ को दुई हजार ७५५ वर्गमिटर जग्गा स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन केन्द्र स्थापनाका लागि धनगढी उपमहानगरपालिका, कैलालीलाई उपयोग गर्न स्वीकृति दिएको छ।

विकासका लागि दिशानिर्देशक पनि हो। यो प्रविधि दुर्गम क्षेत्रमा शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा पुन्याउन, गार्मीण क्षेत्रमा कृषिको उत्पादनशक्ति बढाउन र विपद् व्यवस्थापनका लागि भविष्यवाणी प्रणाली निर्माण गर्न प्रयोग गर्न सकिन्छ। एआई प्रविधि प्रयोग गरेर ने पालले आफ्नो वैज्ञानिक अनुसन्धानमा मात्र नभई, जीवनस्तर सुधार्नका लागि पनि महत्वपूर्ण योगदान गर्न सक्छ। भविष्यमा, एआई र मानिसको सहकार्यले शिक्षा, स्वास्थ्य र अनुसन्धानमा प्रगति ल्याउन महत्वपूर्ण योगदान पुन्याउनेछ। जिम्मेवार र सुरक्षित रूपमा मानव र एआईको सहकार्यले हाम्रो जीवनलाई थप सहज र प्रभावकारी बनाउन सघाउनेछ।

युरोपामा जीवनको सम्भावना खोज्ने नासाको प्रयासले भविष्यमा पृथ्वीवाहेक अन्य ग्रहहरूमा मानव जीवनको सम्भावनालाई उजागर गर्न सक्छ। नेपालजस्ता देशहरूले पनि यस्ता प्रविधिवाट प्रेरित भई आफ्नो अनुसन्धान र विकासलाई सशक्त बनाउन सक्छन्। एआईले मानव सभ्यताको सम्भावनालाई मात्र होइन, सम्पूर्ण ब्रह्माण्डमा जीवनको परिकल्पनालाई नयाँ उचाइमा पुन्याउनेछ। यसले नेपाललाई विश्वस्तरको अनुसन्धान र अन्तरिक्ष प्रविधिमा सहभागी गराउन मद्दत पुन्याउनेछ।

युरोपामा जीवनको सम्भावना खोज्न थप प्रेरणा दिनेछ। यदि युरोपामा जीवन पता लाग्यो भने यो केवल विज्ञानको विजय नभई सम्पूर्ण मानव अनुगमनविना पनि अन्तरिक्षमा अनुसन्धान गर्न सक्षम हुनेछ। यो मिसनले भविष्यमा पृथ्वीवाहेकका ग्रह र चन्द्रमाहरूमा जीवनको सम्भावना खोज्न थप प्रेरणा दिनेछ। यदि युरोपामा जीवन पता लाग्यो भने यो केवल विज्ञानको विजय नभई सम्पूर्ण मानव जातिका लागि ऐतिहासिक उपलब्धि हुनेछ। एआई र अन्तरिक्ष प्रविधिको यस्तो प्रयोगले अन्तरिक्ष अन्वेषणको क्षेत्रलाई नयाँ उचाइमा पुन्याउनेछ।

नेपालजस्तो देशका लागि, यस्तो एआई प्रविधि केवल प्रेरणाको स्रोत मात्र नभई देशको प्राधिक

जनमतले मनायो धोती दिवस

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, १७ पुस ।

जनमत पार्टीले बुधबार सप्तरीसहित अन्य स्थानमा राष्ट्रिय पोषाक दिवस अन्तरगत धोती दिवस मनाएको छ। धोती हाम्रो शान हो, मधेसीको पहिचान हो, धोती हाम्रो राष्ट्रिय पोषाक हो लगायतका प्लेकार्डसहित पूर्वाधार तथा यातायात मन्त्रालयलाई स्वीकृति दिइएको छ।

पार्टीका अध्यक्ष डा. सीके राउतले ने पालमा धेरै

जातजाति, भाषाभाषीहरु हुन

कमजोरी नभएको बताएका छन्। बुधबार माइतीघर मण्डलामा राष्ट्रिय पोषाक दिवसको अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा बोल्दै उनले यस्तो बताएका हुन्।

उनले धेरै भे सभुसा, भाषाभाषी, जातजाति हुनु नेपालको सम्पत्ति भएको उल्लेख गरे। उनले सबैलाई सम्मान गर्नसके मात्रै देशको भलो हुने

बताए। राउतले सबैले सबैको अपनत्व स्वीकार गरेर आफ्नो पोसाक लगाइ पोसाक दिवस मनाउनपर्ने बताए। उनले अरुलाई स्वीकार गर्न नसक्नु पश्चगामी मानसिकता भएको बताए।

राष्ट्रिय धोती दिवसको अवसरमा मधेसी समुदायका नागरिकहरू धोती लगाएर माइतीघर मण्डलामा प्रदर्शन गरेका थिए।

शीतलहरको समयमा चिसोको कारण मानिसको ज्यानै पनि जान सक्छ त्यसैले निम्न सावधानी अपनाओं

- जाडो यामकोलागि समयमै न्यानो कपडाको जोहो (व्यवस्था) गरै।
- शीतलहरको समयमा घर बाहिर खुला स्थानमा धेरै समय निवाताओं, घर बाहिर निस्कनु परेमा वा धेरै समय विताउनु पर्ने भएमा न्यानो कपडा लगाओ।
- रातको समयमा न्यानो सिरक, कम्बल जस्ता ओढने प्रयोग गरैं र घरभित्र राति सुत्दा शरीरको साथै अनिवार्य रूपमा छाती तथा टाउको ढाक्ने गरै।
- शीतलहर चलेको समयमा आगो तापेर शरीरलाई न्यानो राख्ने, छाती र टाउकोलाई विशेष गरेर चिसोबाट जोगाउने गरै।
- चिसोको समयमा शरीरलाई चाहिने आवश्यक खानेकुरा र पर्याप्त मात्रामा तातो खाने कुराहरु खाने गरै।
- बालबालिका, बूढवृद्धा, गर्भवती महिला तथा विरामीहरूको हेरचाहमा विशेष सतर्कता अपनाउने, बालबालिकाहरूलाई न्यानो अवस्थामा राख्ने गरै।
- शीतलहर चलेको बेलामा पाल्तु पशुपंक्षीलाई सकेसम्म खुल्ला स्थानमा चराउन नलैजाने, गोठ/टहरामै राखेर पर्याप्त घाँस/पराल र दाना दिने गरै।
- चिसोको कारण विरामी भएमा तक्कालै नजिकको स्वास्थ्य चौकी वा अस्पतालमा तुरन्तै उपचारको लागि जाने/लैजाने गरै।
- चिसोको कारण पशुपंक्षी विरामी भएमा नजिकैको पशु चिकित्सालयमा तुरन्तै सम्पर्क गरी औषधोपचार गर्ने गरै।
- कोठाभित्र आगो बालेर तातो पार्दा पर्याप्त भेन्टिलेशनको व्यवस्था मिलाओ।
- तातोपनकोलागि आगो बाल्दा आगलागी हुन सक्ने भएकोले सतर्कता अपनाओ।

अनुरोधकर्ता

रुपनी गाउँपालिका, सप्तरी

शीतलहरको समयमा चिसोको कारण मानिसको ज्यानै पनि जान सक्छ त्यसैले निम्न सावधानी अपनाओं

- जाडो यामकोलागि समयमै न्यानो कपडाको जोहो (व्यवस्था) गरै।
- शीतलहरको समयमा घर बाहिर खुला स्थानमा धेरै समय निवाताओं, घर बाहिर निस्कनु परेमा वा धेरै समय विताउनु पर्ने भएमा न्यानो कपडा लगाओ।
- रातको समयमा न्यानो सिरक, कम्बल जस्ता ओढने प्रयोग गरैं र घरभित्र राति सुत्दा शरीरको साथै अनिवार्य रूपमा छाती तथा टाउको ढाक्ने गरै।
- शीतलहर चलेको समयमा आगो तापेर शरीरलाई न्यानो राख्ने, छाती र टाउकोलाई विशेष गरेर चिसोबाट जोगाउने गरै।
- चिसोको समयमा शरीरलाई चाहिने आवश्यक खानेकुरा र पर्याप्त मात्रामा तातो खाने कुराहरु खाने गरै।
- बालबालिका, बूढवृद्धा, गर्भवती महिला तथा विरामीहरूको हेरचाहमा विशेष सतर्कता अपनाउने, बालबालिकाहरूलाई न्यानो अवस्थामा राख्ने गरै।
- शीतलहर चलेको बेलामा पाल्तु पशुपंक्षीलाई सकेसम्म खुल्ला स्थानमा चराउन नलैजाने, गोठ/टहरामै राखेर पर्याप्त घाँस/पराल र दाना दिने गरै।
- चिसोको कारण विरामी भएमा तक्कालै नजिकको स्वास्थ्य चौकी वा अस्पतालमा तुरन्तै उपचारको लागि जाने/लैजाने गरै।
- चिसोको कारण पशुपंक्षी विरामी भएमा नजिकैको पशु चिकित्सालयमा तुरन्तै सम्पर्क गरी औषधोपचार गर्ने गरै।
- कोठाभित्र आगो बालेर तातो पार्दा पर्याप्त भेन्टिलेशनको व्यवस्था मिलाओ।
- तातोपनकोलागि आगो बाल्दा आगलागी हुन सक्ने भएकोले सतर्कता अपनाओ।

अनुरोधकर्ता

कृष्णासवरण अग्निसाइर गाउँपालिका, सप्तरी